

Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentación

A Facultade de Ciencias Empresariais de Ourense está localizada no Edificio Xurídico Empresarial do Campus Universitario en pleno centro da cidade.

A oferta educativa para o próximo curso 2016-2017 no Centro é:

Títulos de Grao:

- **GRADO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS**
- **GRADO EN TURISMO**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + ENXEÑARÍA INFORMÁTICA**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + DEREITO**
- **DOBRE GRAO INTERNACIONAL EN ADE (ESPAÑA) & BUSINESS ADMINISTRATION (ALEMAÑA)**

Desde o curso 2015-2016, grazas a un acordo de cooperación Inter-Institucional con Hochschule Bremerhaven, a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo oferta o **Programa de Dobre Grado Internacional** en Administración e Dirección de Empresas (Business Administration & Management) da **Universidade de Vigo** e Bachelor of Arts in Business Administration en **Hochschule-Bremerhaven**. Ademais, por terceiro ano consecutivo ofértase o programa **ADE INTERNACIONAL** con mais de 60 créditos impartidos en inglés. No curso 2016-2017 iníciase a oferta do programa **TURISMO INTERNACIONAL** con mais de 39 créditos impartidos en inglés.

Con estes acordos e programas a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo aposta pola internacionalización dos estudos e a participación dos estudantes en programas de mobilidade e intercambio, abrindo un abanico a novos horizontes e opcións de futuro.

En canto á oferta de POSGRAOS da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo:

- **MESTRADO OFICIAL EN CREACIÓN, DIRECCIÓN E INNOVACIÓN NA EMPRESA**
- **MESTRADO OFICIAL EN DIRECCIÓN E PLANIFICACIÓN DO TURISMO**
- **MESTRADO OFICIAL EN XESTION EMPRESARIAL DO DEPORTE**

Para obter máis información visita a nosa páxina web <http://www.fcetou.uvigo.es/>

¡Ven a visitarnos!

Organigrama

EQUIPA DECANAL

Decana

Elena Rivo López
Teléfono: 988368800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Vicedecana de Ordenación Académica

Mónica Villanueva Villar
Teléfono: 988368714
e-mail: monicavv@uvigo.es

Vicedecano de Estudos de Grao e Xestión Informática

Javier Sánchez Sellero
Teléfono: 988368742
e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedecano de Calidade

Marcos Álvarez Díaz
Teléfono: 988 368 764
e-mail: marcosalvarez@uvigo.es

Vicedecana de Relacións Internacionais

Elena De Prada Creo
Teléfono: 988368726
e-mail: edeprada@uvigo.es

Secretaría

María Beatriz González Sánchez
Teléfono: 988368712
e-mail: bgonzale@uvigo.es

Localización

Edificio Xurídico-Empresarial
Campus Universitario As Lagoas
32004 Ourense

Conserxería: + 34 988 368 700

Secretaría de alumnado: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Secretaría de Decanato: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Relacións Internacionais: edeprada@uvigo.es

Información xeral: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34 988 368 923

Páxina web: www.fcetou.uvigo.es

Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde

Materias**Curso 1**

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
004M097V01101	Xestión das Organizacións Turísticas	1c	6
004M097V01102	Deseño, Comercialización e Promoción de Produtos Turísticos	1c	6
004M097V01103	Planificación de Destinos Turísticos e Desenvolvemento Sostible	1c	6
004M097V01104	Métodos para a Análise do Turismo e Influencia das Novas Tecnoloxías en Hábitos de Consumo	1c	6
004M097V01105	Turismo Interior e Rural	1c	6
004M097V01201	Turismo Termal e de Saúde	2c	9
004M097V01202	Turismo de Natureza e Ecoturismo	2c	6
004M097V01203	Prácticas Externas	2c	9
004M097V01204	Traballo Fin de Máster	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xestión das Organizacións Turísticas**

Materia	Xestión das Organizacións Turísticas			
Código	004M097V01101			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Profesorado	Barajas Alonso, Ángel Antonio Carlos Villamarín, Pablo de Diéguez Castrillón, María Isabel Ferro Soto, Carlos Antonio Rodríguez-Toubes Muñiz, Diego Sánchez Fernández, Patricio Vargas Sánchez, Alfonso A.			
Correo-e	idieguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	La materia tiene por objetivo a aproximación a la gestión empresarial turística desde una *triple perspectiva: económica, de gestión de la calidad y de gestión de los recursos humanos			
	Proporciona una visión global de la gestión empresarial turística, proporcionando a los estudiantes competencias específicas y relacionadas con la titulación que permitan el desarrollo profesional en el campo de las organizaciones e institución del sector turístico			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG1	Analizar e relacionar a dimensión e o carácter dinámico do Turismo e o seu incidencia na Xestión e Dirección.	- saber - saber facer
CG2	Predecir os potenciais turísticos dun territorio.	- saber facer
CG4	Definir prioridades na consecución de obxectivos.	- saber
CG5	Hipotetizar as novas situacións.	- saber facer
CG6	Aconsellar estratexias e resolver problemas.	- saber facer
CG7	Planear nun contexto de responsabilidade social.	- saber facer
CG8	Inferir e valorar con espírito crítico os resultados obtidos.	- saber facer

CG10	Negociar: chegar a acordos.	- saber facer - Saber estar / ser
CG11	Organizar e liderar equipos.	- saber facer - Saber estar / ser
CG12	Definir as competencias e habilidades a nivel individual, grupal e organizativo.	- saber - saber facer
CG13	Promover o coñecemento e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidad, á vez que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección medioambiental.	- saber - saber facer
CE2	Analizar críticamente a información económico-patrimonial das organizacións turísticas.	- saber facer
CE4	Explicar o marco legal que regula as actividades turísticas.	- saber - saber facer
CE5	Diferenciar a importancia das redes nas que a organización atópase inmersa e usalas para situarse fronte a outras organizacións.	- saber - saber facer
CE6	Describir as áreas de xestión da administración pública turística.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Planificar entornos turísticos diversos con perspectiva de responsabilidade social.	CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG4 CG5 CG6 CG7 CE2 CE4 CE6
Organizar e dirixir equipos de traballo no ámbito turístico	CG8 CG10 CG11 CG12 CG13
Propor solucións a problemas do ámbito turístico	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG5 CG6 CG8 CE5

Contidos

Tema	
Módulo I. Xestión económica	Introducción a aspectos contables e financeiros das empresas turísticas tales como as técnicas de xestión económico-financieras, a selección de proxectos de inversión (tanto en condicións de certeza como de incertidume).
Módulo II. Xestión de RRHH	Ferramentas e técnicas relacionadas co elemento humano dunha organización.
Módulo III. Xestión da calidade	Modelos de xestión da calidade, e organismos de control e acreditación.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	20	30	50

Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	5	40	45
Traballos tutelados	5	39	44
Sesión maxistral	10	0	10
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Se poden empregar como complemento das clases teóricas.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Traballos tutelados	O estudante desenvolverá exercicios ou proxectos baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Atención individual a alumnos na aula, en titorías e por email

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Valoración polo profesorado da adquisición de competencias. Valoración dos informes finais realizados polos estudantes. Valoración das manifestacións dos estudantes coherentes cos principios establecidos na memoria do título.	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG10 CG11 CG12 CG13 CE2 CE4 CE5 CE6

Traballos tutelados	Valoración polo profesorado da adquisición de competencias Valoración dos informes finais realizados polos estudantes Valoración das manifestacións dos estudantes coherentes cos proncipios establecidos na memoria do título	40	CB1
			CB2
			CB3
			CB4
			CB5
			CG1
			CG2
			CG4
			CG5
			CG6
			CG7
			CG8
			CG10
			CG11
CG12			
CG13			
CE2			
CE4			
CE5			
CE6			
Outras	Proba de seguemento para valoración polo profesorado da adquisición de competencias; Valoración dos informes finais realizados polos estudantes; Valoración das manifestacións dos estudantes coherentes cos proncipios establecidos na memoria do título	20	CB1
CB2			
CB3			
CB4			
CB5			
CG1			
CG2			
CG4			
CG5			
CG6			
CG7			
CG8			
CG10			
CG11			
CG12			
CG13			
CE2			
CE4			
CE5			
CE6			

Outros comentarios e avaliación de Xullo

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as establecidas no calendario oficial do master.

En caso de non superar a materia na primeira convocatoria (xaneiro) o alumno deberá de entregar de novo as actividades non entregadas ou non superadas na convocatoria de xullo. Igualmente deberá repetir o exame na data fixada en xullo no caso de non superar ou non presentarse ao exame de xaneiro.

Para a convocatoria de xullo se realizará unha proba do 100% dos contidos para os estudantes que non sigan a avaliación continua

OBSERVACIÓNS:

Cualquier evidencia de trabajos plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias

---

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Irimia Diéguez A.I.; Palacín Sánchez, M.J, Finanzas a corto plazo en las empresas turísticas, Secretariado de Publicaciones de la Universidad de, 2009,

---

Pardo M., Luna R., Recursos humanos para el turismo, Pearson, 2007,

---

Martínez Villa, A., Manual de Calidad para Hoteles, Septem, 2008,

---

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Diseño, Comercialización e Promoción de Produtos Turísticos**

Materia	Deseño, Comercialización e Promoción de Produtos Turísticos			
Código	O04M097V01102			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Campo, María Lorena			
Profesorado	Cerviño Fernández, Julio Parra López, Eduardo Rodríguez Campo, María Lorena Rodríguez Comesaña, Lorenzo Seara Sobrino, Alexandra			
Correo-e	lorenarcampo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Partirase de conceptos de marketing turístico para centrarse no deseño, creación e desenvolvemento de produtos turísticos (bloque I) e posteriormente, utilizar as ferramentas do mix promocional para a súa comercialización (bloque II)			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- Saber estar / ser
CG1	Analizar e relacionar a dimensión e o carácter dinámico do Turismo e o seu incidencia na Xestión e Dirección.	- saber - saber facer
CG2	Predecir os potenciais turísticos dun territorio.	- saber - saber facer
CG3	Utilizar métodos de xestión empresarial que conduzan á innovación e desenvolvemento do negocio.	- saber - saber facer
CG4	Definir prioridades na consecución de obxectivos.	- saber facer
CG5	Hipotetizar as novas situacións.	- saber facer
CG6	Aconsellar estratexias e resolver problemas.	- saber facer
CG7	Planear nun contexto de responsabilidade social.	- saber facer - Saber estar / ser
CG9	Aplicar as técnicas de promoción e de marketing de servizos.	- saber facer
CG10	Negociar: chegar a acordos.	- saber facer

CG11	Organizar e liderar equipos.	- saber facer
CG12	Definir as competencias e habilidades a nivel individual, grupal e organizativo.	- saber facer
CG13	Promover o coñecemento e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidad, á vez que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección medioambiental.	- saber facer
CE2	Analizar críticamente a información económico-patrimonial das organizacións turísticas.	- saber facer
CE3	Aplicar sistemas de calidade e xestión medioambiental, económica e social.	- saber facer
CE4	Explicar o marco legal que regula as actividades turísticas.	- saber facer
CE5	Diferenciar a importancia das redes nas que a organización atópase inmersa e usalas para situarse fronte a outras organizacións.	- saber - saber facer
CE6	Describir as áreas de xestión da administración pública turística.	- saber facer
CE7	Listar as competencias e funcións das diferentes áreas de xestión.	- saber facer
CE8	Definir as novas tendencias na creación de produtos turísticos.	- saber
CE10	Citar as técnicas de dirección empresarial.	- saber
CE11	Definir as tendencias e a dinámica do os mercados turísticos.	
CE12	Dirixir, organizar e gestionar medioambientalmente os distintos tipos de entidades turísticas, así como dos seus diferentes departamentos (financeiro, comercial, persoal, ...).	- saber facer
CE13	Gestionar o territorio turístico con criterios sostenibles.	
CE14	Decidir sobre a aplicación das novas tecnoloxías.	- saber facer - Saber estar / ser
CE16	Deseñar produtos e priorizar proxectos turísticos.	- saber facer
CE18	Valorar sistemas de control da evolución da actividade turística.	- saber facer
CE20	Relacionar axentes implicados no desenvolvemento do produto turístico.	- saber facer
CE21	Construír a imaxe da organización.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Ser capaz de revisar fontes bibliográficas secundarias para crear un paquete turístico, comercializalo e promocionalo.	CB1 CB2 CB3 CB5 CE14 CE16 CE20 CE21
Capacidade para entender e desenvolver o marketing mix da empresa, a partir dos obxectivos xerais da mesma e dos específicos do departamento de marketing	CB1 CB2 CB3 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG9 CE2 CE3 CE5 CE6 CE7 CE8 CE10 CE11 CE12 CE13 CE16 CE18 CE20 CE21

Capacidade para a aplicación e posta en funcionamento de estratexias comerciais dentro dun plan comercial relacionadas coas políticas de produto, precio, distribución e promoción, que se corresponda coas competencias adquiridas

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG4
CG5
CG6
CG7
CG9
CG13
CE2
CE3
CE4
CE5
CE6
CE7
CE8
CE10
CE11
CE12
CE13
CE14
CE16
CE18
CE20
CE21

Ser capaz de deseñar, crear e desenvolver produtos turísticos en función das necesidades do mercado

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG6
CG7
CG9
CG10
CG12
CE3
CE4
CE8
CE11
CE13
CE14
CE16
CE20
CE21

Capacidade para definir un plan de comunicación integral que contribúa a por en valor os paquetes creados, axudando a organización turística a posicionarse e diferenciarse dos seus competidores

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG4
CG5
CG6
CG7
CG9
CG10
CG11
CG12
CG13
CE3
CE4
CE5
CE11
CE14
CE20
CE21

Contidos	
Tema	
1.- Marketing estratéxico e táctico	1.1.-Introdución ao marketing e Plan de marketing. 1.2.- Segmentación e Posicionamiento.
2.- Deseño e comercialización de produtos turísticos.	1.3.- Marketing-mix. 2.1.- O Produto turístico.
3.- Promoción de produtos turísticos.	2.2.- O entorno actual e as Novas Tendencias na creación de produtos. 2.3.- Xestión da Oferta. Creación de Paquetes Turísticos. 3.1.- Proceso de Comunicación, Fixación de Obxectivos e Presuposto promocional. 3.2.- Ferramentas do Plan de Comunicación Integral. 3.3.- Calendario/timing promocional. 3.4.- Marca de Produtos e Imaxe de Destinos Turísticos.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	101	101
Traballos de aula	5	0	5
Estudo de casos/análises de situacións	4	0	4
Seminarios	25	13	38
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de dous casos en grupo ou individuais
Traballos de aula	Traballar sobre os casos da avaliación continua
Estudo de casos/análises de situacións	Analizaremos en profundidade dúas tipoloxías turísticas
Seminarios	Asistencia a Ferias e seminarios presenciais

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Resolución de problemas e/ou exercicios   alumnado ten ao redor de 3 horas á semana nas que será atendido de forma persoal para solucionar dúbidas da materia. Tamén vía online a través de correo electrónico. Non forma parte da avaliación

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas e/ou exercicios	Plantearanse dous casos	80	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG6 CG9 CG11 CE8 CE10 CE11 CE13 CE16 CE20 CE21
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Na data do examen	20	CB1 CG6 CG9 CE8 CE10 CE16 CE20 CE21

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Para aprobar a materia requírese superar, indistintamente, cada unha das dúas partes: o exame final e os dous casos.

É dicir, esíxese un mínimo do 50% en cada unha das partes para poder facer media coa outra parte.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017-2018. En caso de conflito entre as datas dos exames, prevalecerán as datas sinaladas na páxina web www.masterturismoourense.es

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Planificación de Destinos Turísticos y Desarrollo Sostenible**

Materia	Planificación de Destinos Turísticos y Desarrollo Sostenible			
Código	O04M097V01103			
Titulación	Máster Universitario en Dirección y Planificación del Turismo Interior y de Salud			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua impartición	Castellano Gallego			
Departamento				
Coordinador/a	Fraiz Brea, José Antonio			
Profesorado	Araújo Vila, Noelia Domínguez Vila, Trinidad Fraiz Brea, José Antonio Paul Carril, Valeria			
Correo-e	jafraiz@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Se desarrollan los elementos esenciales para la planificación de un destino turístico con un enfoque sostenible y estratégico.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CG1	Analizar y relacionar la dimensión y el carácter dinámico del Turismo y su incidencia en la Gestión y Dirección.	- saber hacer
CG2	Prededir los potenciales turísticos de un territorio.	- saber hacer
CG4	Definir prioridades en la consecución de objetivos.	- saber hacer
CG5	Hipotetizar las nuevas situaciones.	- saber
CG6	Aconsejar estrategias y resolver problemas.	- saber hacer
CG8	Inferir y valorar con espíritu crítico los resultados obtenidos.	- saber hacer
CG9	Aplicar las técnicas de promoción y de marketing de servicios.	
CG10	Negociar: llegar a acuerdos.	- saber hacer
CG11	Organizar y liderar equipos.	- saber hacer
CG12	Definir las competencias y habilidades a nivel individual, grupal y organizativo.	- saber hacer
CG13	Promover el conocimiento y desarrollar instrumentos y procedimientos que sean sensibles al reconocimiento de las diferencias entre mujeres y hombres, procedencia y funcionalidad, al tiempo que potencien el enriquecimiento humano de los equipos y de las personas sin diferenciar en cuanto a género, oportunidades y accesibilidad para todos, incluyendo los valores democráticos de la sociedad europea actual, el fomento de la cultura de la paz y la protección medioambiental.	- saber hacer - Saber estar /ser
CE1	Aplicar instrumentos de planificación.	- saber hacer
CE2	Analizar críticamente la información económico-patrimonial de las organizaciones turísticas.	- saber hacer
CE3	Aplicar sistemas de calidad y gestión medioambiental, económica y social.	- saber - saber hacer
CE4	Explicar el marco legal que regula las actividades turísticas.	- saber
CE5	Diferenciar la importancia de las redes en las que la organización se encuentra inmersa y usarlas para posicionarse frente a otras organizaciones.	- saber
CE7	Listar las competencias y funciones de las diferentes áreas de gestión.	- saber
CE9	Describir las políticas públicas que afectan al destino.	- saber
CE11	Definir las tendencias y la dinámica de los mercados turísticos.	- saber
CE13	Gestionar el territorio turístico con criterios sostenibles.	- saber - saber hacer

CE14	Decidir sobre la aplicación de las nuevas tecnologías.	- saber hacer
CE17	Explicar el destino turístico como sistema.	- saber hacer
CE20	Relacionar agentes implicados en el desarrollo del producto turístico.	- saber hacer

Resultados de aprendizaje

Resultados de aprendizaje	Competencias
1 Distinguir conceptos de la planificación.	CE1
2 Distinguir e identificar la historia de la planificación de los destinos turísticos en España en general y en Galicia en particular, teniendo en consideración un enfoque multiescalar (del campo local al conjunto del territorio español, pasando por el papel determinante de las comunidades autónomas).	CG1 CG2 CE4 CE9 CE11 CE17
3 Identificar y enumerar elementos que acerca la sustentabilidad al turismo.	CG2 CG5 CE3 CE14
4 Enumerar los impactos ambientales del turismo.	CG5 CG10 CE14 CE17
5 Analizar el enfoque estratégico en la planificación, tanto en la perspectiva de los destinos como de las empresas. En el *tocante a las estrategias empresariales, acercar contenidos relativos la estrategias corporativas y la ventajas y estrategias competitivas.	CG1 CG5 CG6 CG11 CG12 CE1 CE2 CE17
6 Determinar que añade el análisis de clústers en planificación turística, tanto de destinos como de empresas.	CG2 CG4 CG9 CG12 CG13 CE2 CE5 CE7 CE11
7 Identificar cuáles son las estrategias principales de internacionalización de las empresas turísticas y su impacto en la sostenibilidad de los destinos turísticos de distintos países.	CG4 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE2 CE5 CE7 CE11 CE14 CE20
8 Identificar los mecanismos de certificación ambiental turística de empresas y de destinos.	CG8 CG12 CE3 CE13

Contenidos

Tema	
I. LA PLANIFICACIÓN EN TURISMO	1.1. Territorio y turismo. 1.2. Ordenación del territorio y turismo. 1.3. Conceptos clave en ordenación y planificación 1.4. Modelos de planificación de destinos turísticos

II. EL ENFOQUE SOSTENIBLE EN TURISMO

- 2.1. Impactos ambientales del turismo.
- 2.2. Estrategias de desarrollo turístico sostenible.
- 2.3. Revisión de experiencias de planificación sostenible de destinos turísticos, con especial incidencia en las zonas antiguas de las ciudades.

III. EL ENFOQUE ESTRATÉGICO EN PLANIFICACIÓN DE DESTINOS

- 3.1. Introducción y origen de la planificación estratégica.
- 3.2. Definición y limitación.
- 3.3. Estructura de los planes estratégicos
- 3.4. Prognosis estratégica.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	30	0	30
Trabajos de aula	8	0	8
Estudio de casos/análisis de situaciones	5	0	5
Pruebas de respuesta corta	1	0	1
Resolución de problemas y/o ejercicios	5	101	106

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxías	
	Descrición
Seminarios	Clases teórico-prácticas. Dichas clases serán impartidas en castellano o en gallego en función de la solicitud del alumnado.
Trabajos de aula	Realización de trabajos en aula.
Estudio de casos/análisis de situaciones	Estudio de casos prácticos vinculados con la materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudio de casos/análisis de situaciones	En el propio aula y a través de tutorías individuales y colectivas.
Seminarios	En el propio aula en grupo.

Evaluación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Pruebas de respuesta corta	Será necesario realizar un examen de control en la fecha fijada para ello. Para superar la materia es de carácter obligatorio entregar los 3 bloques de actividades, así como realizar el examen, obteniendo un mínimo de 4 en cada una de las partes y una nota media igual o superior a 5.	10	CG1 CG2 CG5 CG6 CG10 CE1 CE4 CE5 CE7 CE9 CE11 CE13 CE14 CE17 CE20

Resolución de problemas y/o ejercicios	El alumno deberá entregar tres bloques de actividades a lo largo del cuatrimestre a través de la plataforma faitic, menú EJERCICIOS (en la carpeta correspondiente). Para superar la materia será necesario entregar los tres ejercicios con una nota mínima de 4 para que hagan media. La nota final (pruebas y examen) debe ser superior o igual a 5.	90	CG1 CG2 CG4 CG5 CG6 CG10 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE7 CE9 CE11 CE13 CE14 CE17 CE20
--	---	----	--

Outros comentarios e avaliación de Xullo

En caso de no superar la materia en la primera convocatoria (enero) el estudiante deberá entregar de nuevo las actividades no entregadas o no superadas, en la convocatoria de julio (fecha límite de entrega el mismo día del examen, vía FAITIC, en la carpeta correspondiente). Igualmente deberá repetir el examen en la fecha fijada en julio en caso de no superar o no presentarse al examen de enero.

Fechas de examen: las oficiales del calendario de exámenes del Master.

Fuentes de información

Bibliografía Básica

PAÜL, V.; ARAÚJO, N. e FRAIZ, J.A., Manual de turismo na natureza e a súa aplicación en Galicia, 1, Universidade de Vigo, 2011, Vigo

Bibliografía Complementaria

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Métodos para a Análise do Turismo e Influencia das Novas Tecnoloxías en Hábitos de Consumo**

Materia	Métodos para a Análise do Turismo e Influencia das Novas Tecnoloxías en Hábitos de Consumo			
Código	O04M097V01104			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fraiz Brea, José Antonio			
Profesorado	Araújo Vila, Noelia Cotos Yáñez, Tomas Raimundo Fraiz Brea, José Antonio Guevara Plaza, Antonio Martínez Fernández, Valentin Alejandro Ramos Valcárcel, David			
Correo-e	jafraiz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia céntrase na investigación de mercados turísticos por mostraxe estatística e o deseño da enquisa. Creación de base de datos. Análise de datos mediante técnicas estatísticas univariábeis, bivariábeis e multivariábeis. Elaboración de informes de resultados. Análise do consumidor de turismo. Papel das novas tecnoloxías no estudo e os hábitos de consumo do potencial turista (compra de billetes por internet, procura de información e comentarios en blogs, webs, redes..., preparación de viaxes, reservas de hoteis online...).			

Competencias

Código		Tipoloxía
CG1	Analizar e relacionar a dimensión e o carácter dinámico do Turismo e o seu incidencia na Xestión e Dirección.	- saber facer
CG2	Predecir os potenciais turísticos dun territorio.	- saber - saber facer
CG3	Utilizar métodos de xestión empresarial que condúzan á innovación e desenvolvemento do negocio.	- saber facer
CG4	Definir prioridades na consecución de obxectivos.	- saber facer
CG5	Hipotetizar as novas situacións.	- saber facer
CG6	Aconsellar estratexias e resolver problemas.	- saber facer
CG7	Planear nun contexto de responsabilidade social.	- saber facer
CG8	Inferir e valorar con espírito crítico os resultados obtidos.	- saber facer
CG9	Aplicar as técnicas de promoción e de marketing de servizos.	- saber - saber facer
CG10	Negociar: chegar a acordos.	- saber facer
CG11	Organizar e liderar equipos.	- saber facer
CG12	Definir as competencias e habilidades a nivel individual, grupal e organizativo.	- saber
CG13	Promover o coñecemento e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, á vez que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección medioambiental.	- saber facer

CE18	Valorar sistemas de control da evolución da actividade turística.	- saber facer
CE19	Aplicar técnicas de recolleita e análise de datos.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a importancia da información de carácter comercial para a toma de decisións no ámbito tanto da xestión de empresas turísticas como de destinos turísticos.	CG1 CG7 CG8 CG10 CG11 CG12 CG13
Identificar os principais estudos e fontes de información e investigación no ámbito turístico.	CG12 CE19
Coñecer e elixir dun modo adecuado entre os diferentes métodos de captación de información para un estudo de carácter turístico.	CG1 CG6 CG7 CG8 CG12 CE19
Ser capaz de establecer ferramentas de recollida de datos e saber tratar eses datos.	CG6 CG12 CE18 CE19
Ser capaz de realizar unha investigación comercial para axudar á toma de decisións empresariais.	CG1 CG2 CG6 CG9 CG10 CG12 CE18 CE19
Coñecer cales son as novas tecnoloxías que se están utilizando no sector turístico.	CG2 CG3 CG9 CG12
Coñecer cales son as pautas de consumo dos consumidores turísticos, así como as novas tendencias, gustos e hábitos.	CG2 CG3 CG4 CG5 CG12 CG13 CE18

Contidos

Tema	
MÓDULO I. NOVAS TECNOLOXÍAS APLICADAS Ao TURISMO	I.1. Web 2.0 I.1.1. Conceptos e filosofía I.1.2. Usuario como xerador de contido (UGC) I.1.3. Uso do medios Blogue, Wikis, Flickr, Slideshare, Youtube, Del.icio.us, Mashups I.1.4. Como medir os resultados: Google Analytics, Google Trends I.2. Redes Sociais I.2.1. Conceptos e arquitectura I.2.2. Promoción a través de Facebook, Google+, Twitter, etc. I.3. Cloud Computing e ferramentas colaborativas I.3.1. SO na nube: eyeOS I.3.2. Google Docs, Dropbox. etc
MÓDULO II. INVESTIGACIÓN DE MERCADOS TURÍSTICOS	II.1. Mecánica da investigación comercial II.2. Investigación cualitativa II.3. Investigación cuantitativa

MÓDULO III. COMPORTAMENTO DO CONSUMIDOR TURÍSTICO	III.1. O CONSUMIDOR E O COMPORTAMENTO DE COMPRA III.1.1. O consumidor III.1.2. O comportamento do consumidor e a mercadotecnia III.1.3. O proceso de decisión de compra III.1.4. Factores do proceso de decisión de compra III.2. O CONSUMIDOR TURÍSTICO III.2.1. Factores influentes na compra III.2.2. O novo consumidor turístico III.2.3. Novas tendencias turísticas
---	---

MÓDULO IV. TÉCNICAS DE MOSTRAXE	IV.1. Introducción á teoría da mostraxe en poboacións finitas: conceptos básicos. IV.2. Mostraxe aleatoria simple: descrición, estimadores dos parámetros poboacionais e determinación do tamaño muestral. Selección dunha mostra por m.a.s. IV.3. Mostraxe sistemática: descrición, estimadores dos parámetros poboacionais e determinación do tamaño muestral. Comparación con m.a.s. Selección dunha mostra. IV.4. Mostraxe estratificado: descrición, estimadores dos parámetros poboacionais, tipos de afixación e determinación do tamaño muestral. Comparación con m.a.s. Selección dunha mostra. IV.5. Mostraxe por conglomerados: descrición, estimadores dos parámetros poboacionais e determinación do tamaño muestral. Comparación con m.a.s. Selección dunha mostra.
---------------------------------	---

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	30	0	30
Traballos de aula	8	0	8
Estudo de casos/análises de situacións	5	0	5
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	5	101	106
Probas de tipo test	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminarios	Clases teórico-prácticas.
Traballos de aula	Aplicación da teoría a traballos propostos en aula.
Estudo de casos/análises de situacións	Estudo de casos prácticos propostos en aula.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Realización de traballos por parte da alumna fóra de aula.

Atención personalizada	
	Descrición
Seminarios	Atención en grupo na propia aula.
Traballos de aula	Realización de traballos en aula baixo a supervisión do docente.
Estudo de casos/análises de situacións	Orientacións individuais para a resolución de estudos de caso.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas

Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	A avaliación comprenderá a realización de exercicios e casos prácticos de cada un dos bloques da materia (90% da nota). Para superar a materia é necesario entregar os supostos de todos os bloques así como realizar o exame, sendo necesaria unha nota mínima de 4 en cada unha das partes e unha media igual ou superior a 5. A entrega das actividades farase a través de faitic, menú exercicios.	90	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE18 CE19
Probas de tipo test	Realización dun exame de control o día fixado como tal no calendario de exames (10% da nota).	10	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE18 CE19

Outros comentarios e avaliación de Xullo

En caso de non superar a materia na primeira convocatoria (xaneiro) o estudante deberá entregar de novo as actividades non entregadas ou non superadas, na convocatoria de xullo (data límite de entrega o mesmo día do exame, vía FAITIC, no cartafol correspondente). Igualmente deberá repetir o exame na data fixada en xullo en caso de non superar ou non presentarse ao exame de xaneiro.

Datas de exame: as oficiais do calendario de exames do Máster.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALONSO, J. y GRANDE, I., Comportamiento del consumidor, 1, ESIC, 2004, Madrid

SERRA, A., Marketing turístico, 1, Pirámide, 2005, Madrid

MALHOTRA N, Investigación de mercados, 5, Prentice Hall, 2014, México

PARRA, E., Gestión y dirección de empresas turísticas, 1, McGraw-Hill, 2006, Madrid

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Turismo Interior e Rural**

Materia	Turismo Interior e Rural			
Código	004M097V01105			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Gueimonde Canto, Ana Isabel			
Profesorado	Blanco Cerradelo, Lidia Cuiñas Otero, Emilio Gil Pereiras, María del Carmen Gueimonde Canto, Ana Isabel Lopes Barroso de Morais Moura, Duarte Nuno Moital Rodrigues, Luis Miguel Periañez Cañadillas, Iñaki			
Correo-e	agueimonde@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Nesta materia analízanse os espazos turísticos de interior, así como todas as iniciativas de xestión turística para esta tipoloxía de destinos. Dentro do turismo de interior tamén se abordará o turismo cultural, turismo rural e turismo urbano, entre outros.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CG1	Analizar e relacionar a dimensión e o carácter dinámico do Turismo e o seu incidencia na Xestión e Dirección.	- saber facer
CG2	Predecir os potenciais turísticos dun territorio.	- saber facer
CG3	Utilizar métodos de xestión empresarial que conduzan á innovación e desenvolvemento do negocio.	- saber facer
CG4	Definir prioridades na consecución de obxectivos.	- saber facer
CG5	Hipotetizar as novas situacións.	- Saber estar / ser
CG6	Aconsellar estratexias e resolver problemas.	- saber facer - Saber estar / ser
CG7	Planear nun contexto de responsabilidade social.	- saber facer - Saber estar / ser
CG8	Inferir e valorar con espírito crítico os resultados obtidos.	- saber facer - Saber estar / ser
CG9	Aplicar as técnicas de promoción e de marketing de servizos.	- saber facer
CG10	Negociar: chegar a acordos.	- Saber estar / ser
CG11	Organizar e liderar equipos.	- Saber estar / ser
CG12	Definir as competencias e habilidades a nivel individual, grupal e organizativo.	- saber facer
CG13	Promover o coñecemento e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidad, á vez que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección medioambiental.	- Saber estar / ser
CE7	Listar as competencias e funcións das diferentes áreas de xestión.	- saber
CE8	Definir as novas tendencias na creación de produtos turísticos.	- saber
CE9	Describir as políticas públicas que afectan ao destino.	- saber
CE10	Citar as técnicas de dirección empresarial.	- saber
CE11	Definir as tendencias e a dinámica do os mercados turísticos.	- saber

CE12	Dirixir, organizar e gestionar medioambientalmente os distintos tipos de entidades turísticas, así como dos seus diferentes departamentos (financeiro, comercial, persoal, ...).	- saber facer
CE13	Gestionar o territorio turístico con criterios sostenibles.	- saber facer
CE15	Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do destino.	- saber facer
CE16	Deseñar produtos e priorizar proxectos turísticos.	- saber facer
CE17	Explicar o destino turístico como sistema.	- saber
CE18	Valorar sistemas de control da evolución da actividade turística.	- saber facer
CE20	Relacionar axentes implicados no desenvolvemento do produto turístico.	- saber - saber facer
CE21	Construír a imaxe da organización.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Sintetizar os elementos e factores da actividade turística en destinos de interior	CG1 CG2 CG3 CG6 CG9 CG12 CG13 CE7 CE9 CE10 CE11 CE17 CE18 CE20
Identificar a oferta e a demanda turística en destinos de interior	CG1 CG2 CG5 CE8 CE11
Identificar as principais empresas e actividades turísticas en destinos de interior	CG2 CG3 CG4 CG6 CE7 CE12 CE17 CE20 CE21
Avaliar e interpretar o significado das relacións espaciais como factores que inflúen na actividade turística	CE13 CE15 CE17 CE18 CE20
Planificar percorridos turísticos en contextos urbanos e rurais	CG2 CG4 CG6 CG7 CG9 CG10 CG11 CG13 CE8 CE16
Atopar e aplicar metodoloxías adecuadas para valorizar os potenciais turísticos nos espazos urbanos e rurais	CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CE8 CE11

Contidos

Tema

1. Teoría xeral do turismo interior
2. Patrimonio cultural e turismo
3. Turismo rural
4. Turismo urbano

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	25	13	38
Obradoiros	5	0	5
Estudo de casos/análises de situacións	5	0	5
Foros de discusión	0	18	18
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	78	78
Probas de resposta curta	1	5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Aulas teórico-prácticas.
Obradoiros	Obradoiro de turismo urbano pola cidade de Ourense. Exposición sobre o terreo de diferentes exemplos de turismo urbano.
Estudo de casos/análises de situacións	Estudo de casos prácticos vinculados coa materia.
Foros de discusión	Esta actividade consistirá na creación dun glosario colaborativo sobre cada un dos temas da materia. Cada participante deberá contribuír introducindo termos aos glosarios e comentando os termos introducidos por compañeiros ou compañeiras. Os obxectivos da actividade son os seguintes: <ul style="list-style-type: none"> • Construción colaborativa dun documento sintético que conteña os termos, conceptos e elementos relevantes da disciplina, a fin de que poda ser usado como elemento de referencia básico por parte de todo o grupo. • Comprensión profunda dos conceptos abstractos e a aplicación dos mesmos.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Encomendarase a realización de catro traballos ou exercicios prácticos, arredor de cada un dos temas da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	A atención personalizada, co fin de resolver dúbidas sobre a materia, desenvolverase tanto a través de actividades presenciais (titorias) como non presenciais (consultas vía e-mail).
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	A atención personalizada, co fin de resolver dúbidas sobre a materia, desenvolverase tanto a través de actividades presenciais (titorias) como non presenciais (consultas vía e-mail).
Probas	Descrición
Probas de resposta curta	A atención personalizada, co fin de resolver dúbidas sobre a materia, desenvolverase tanto a través de actividades presenciais (titorias) como non presenciais (consultas vía e-mail).

Avaliación

Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas
------------	--------------------------------------

Foros de discusión	Trátase de realizar un glosario colaborativo relacionado cos contidos da materia.	5	CG1 CG2 CG5 CG6 CG10 CG11 CG13 CE11 CE15 CE17 CE18 CE20 CE21
	<p>Cada participante do curso deberá de contribuír como mínimo con unha achega ao glosario (definición de concepto, expresión, proceso, etc. relevante para a disciplina) e realizar tamén dous comentarios a definicións incorporadas ao glosario previamente por outros/as compañeiros/as (aclarácións, correccións, ampliacións, críticas, puntualizacións, etc. ás definicións de outros/as)</p> <p>- Valorarase a oportuna escolla de termos así como a súa definición.</p> <p>- Valorarase tanto o número de achegas (mínimo 1) e o número de comentarios a achegas doutros/as compañeiro/as (mínimo 2), como, fundamentalmente, a calidade, rigor e relevancia dos mesmos.</p> <p>- Así mesmo, valorarase o uso de fontes de información adecuadas e rigorosas para definir os vocábulos. Neste sentido, é obrigatorio que o alumnado indique sempre as referencias das fontes empregadas.</p>		
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	<p>4 traballos ou exercicios prácticos, que versarán arredor de cada un dos temas da materia.</p> <p>En cada traballo valorarase:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Precisión e claridade na exposición das ideas principais. • Orde e coherencia de argumentos. • Capacidade analítica, de relación, e o sentido crítico. • Corrección formal. • Correcto uso das fontes e referencias bibliográficas. 	75	CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG12 CG13 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CE15 CE16 CE17 CE20
Probas de resposta curta	Proba de seguimento da adquisición das competencias e coñecementos da materia.	20	CG1 CG3 CG6 CG7 CG8 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE15 CE17 CE20

Outros comentarios e avaliación de Xullo

• **Primeira convocatoria (maio):**

◦ **Alternativa a)**

- Avaliación continua segundo os criterios de avaliación arriba expostos. Enténdese que os estudantes que teñan algunha cualificación nalgunha das actividades obxecto de avaliación seguen a avaliación continua e optan, por tanto, por este sistema de avaliación.
- Para superar a avaliación continua é obrigatoria a realización do 100% dos traballos e probas a realizar na materia. Ademais é preciso obter como mínimo un 5 sobre 10 en cada un dos traballos e probas.

◦ **Alternativa b)**

- So para os estudantes que non teñan seguido a avaliación continua. Exame global dos contidos da materia. A cualificación do exame será o 100% da nota final.

• **Segunda convocatoria (xuño-xullo):**

◦ **Alternativa a)**

- Só para os estudantes que teñan seguido a avaliación continua e non teñan superado algún dos traballos ou probas: os traballos e probas suspendidos poderanse recuperar na data oficial de xuño-xullo establecida para a avaliación da materia.
- O alumnado que se atope nesta situación tería unha cualificación de suspenso na primeira oportunidade (maio). A nota numérica que lle aparecería en actas na primeira oportunidade (maio) sería a correspondente á media ponderada das diferentes probas de avaliación, e en caso de que a media dese aprobado, apareceríalle unha cualificación de 4,9.

◦ **Alternativa b)**

- Exame global dos contidos da materia en xuño-xullo. A cualificación do exame será o 100% da nota.

• **Estrutura dos exames do 100% (Alternativas b):**

- Unha primeira parte de cuestións relativas a conceptos básicos da materia. Será necesario obter unha nota mínima (7 sobre 10) nesta parte da proba para poder realizar a seguinte parte.
- Unha segunda parte consistente en cuestións de relacionamento, casos prácticos, exercicios, preguntas tipo tema, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2017-2018. Non obstante, o calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consultade a páxina web do Máster por se hai cambios no mesmo. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na mencionada páxina web (http://www.masterturismoourense.es/area_2.php)

Observación importante: Calquera evidencia de probas ou traballos plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Crosby, A., Re-inventando el turismo rural: gestion y desarrollo, Laertes, 2009, Barcelona

Gomez Borja, M.A.; Mondejar Jimenez, J.A.; Sevilla Sevilla, C. (Coord.), Gestión del turismo cultural y de ciudad, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2005, Cuenca

O.M.T., El Turismo urbano y la cultura: la experiencia europea, O.M.T., 2005,

Valenzuela Rubio (Coord.), Los Turismos de Interior: El retorno a la tradición viajera, Ediciones de la Universidad Autónoma de Madrid, 1997, Madrid

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, podéñse requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica do curso e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Achegaráselle ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Turismo Termal e de Saúde**

Materia	Turismo Termal e de Saúde			
Código	004M097V01201			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Alén González, María Elisa			
Profesorado	Alén González, María Elisa Braña Cobas, Ramón Luis Crecente Maseda, Mario González Diéguez, Emma Ladeiras , Ana Losada Sánchez, María Nieves Pérez Fernández, María Reyes			
Correo-e	alen@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral A materia Turismo Termal e de Saúde é unha materia fundamental dentro da titulación xa que achega unha parte moi importante dos coñecementos en materia termal que o alumno deberá posuír ao finalizar os estudos e obter o título.

Esta materia servirá como elemento fundamental da especialización, xa que introducirá ao estudante as particularidades do sector.

A metodoloxía será teórico-práctica. Nas clases teóricas desenvolveranse os conceptos necesarios para comprender e analizar o temario da materia. Nas clases prácticas expóranse exemplos, escenarios e casos para aplicar o exposto nas clases teóricas a situacións concretas e reais.

Tras realizar o curso os estudantes serán capaces de definir o turismo termal, o perfil de quen o practican, analizar o termalismo en función dos diferentes tipos de clasificación das augas e dispor dunha ampla visión dos principais centros termais en Galicia e España, entre outras.

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber facer
CG1	Analizar e relacionar a dimensión e o carácter dinámico do Turismo e o seu incidencia na Xestión e Dirección.	- saber facer
CG2	Predicir os potenciais turísticos dun territorio.	- saber facer
CG3	Utilizar métodos de xestión empresarial que conduzan á innovación e desenvolvemento do negocio.	- saber - saber facer
CG4	Definir prioridades na consecución de obxectivos.	- saber facer
CG5	Hipotetizar as novas situacións.	- saber facer
CG6	Aconsellar estratexias e resolver problemas.	- saber - saber facer

CG7	Planear nun contexto de responsabilidade social.	- saber facer
CG8	Inferir e valorar con espírito crítico os resultados obtidos.	- saber facer
CG10	Negociar: chegar a acordos.	- saber facer
CG11	Organizar e liderar equipos.	- saber facer
CG12	Definir as competencias e habilidades a nivel individual, grupal e organizativo.	- saber
CG13	Promover o coñecemento e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidad, á vez que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección medioambiental.	- saber - saber facer
CE5	Diferenciar a importancia das redes nas que a organización atópase inmersa e usalas para situarse fronte a outras organizacións.	- saber
CE7	Listar as competencias e funcións das diferentes áreas de xestión.	- saber
CE8	Definir as novas tendencias na creación de produtos turísticos.	- saber
CE9	Describir as políticas públicas que afectan ao destino.	- saber
CE10	Citar as técnicas de dirección empresarial.	- saber
CE11	Definir as tendencias e a dinámica do os mercados turísticos.	- saber
CE12	Dirixir, organizar e gestionar medioambientalmente os distintos tipos de entidades turísticas, así como dos seus diferentes departamentos (financeiro, comercial, persoal, ...).	- saber facer
CE15	Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do destino.	- saber facer
CE16	Deseñar produtos e priorizar proxectos turísticos.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Establecer as diferenzas entre o pasado e o presente do Turismo Termal de tal forma que se avalie o potencial turístico e as posibilidades de innovación.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG5 CG8 CE8 CE9 CE11 CE15 CE16
Coñecer todos os aspectos relativos á xestión dun destino ou establecementoTermal	CB1 CB2 CB4 CG3 CG6 CG7 CG8 CG10 CG11 CG12 CG13 CE5 CE7 CE9 CE10 CE12
Estudar os principais centros termais en Galicia, España e os máis relevantes do estranxeiro	CB2 CG1 CG3

Contidos	
Tema	
- Concepto e estratexias de Turismo Termal.	o Introducción ao termalismo. o Turismo de saúde e termal. o Sector termal. o Estrutura do sector termal. o Futuro do sector. o Pasado, presente e futuro do termalismo. o Perfil do termalista.
- Comercialización do Turismo de Saúde	o Adaptación dos coñecementos xerais da mercadotecnia e comercialización á realidade dos diferentes produtos turísticos, con especial fincapé no turismo de saúde.
- O establecemento termal	o Centros termais. o Clasificación dos centros termais. o Apertura dun centro termal. o Concepto de Balneario.
- Aspectos Sanitarios do termalismo	o Aspectos de saúde relacionados co termalismo o Diferentes tipos de augas mineromedicinais o Técnicas hidrotermais o Indicacións para a saúde dos tratamentos balneoterápicos

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	40	80	120
Seminarios	5	7.5	12.5
Obradoiros	5	7.5	12.5
Outros	3	0	3
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	75	75
Probos de resposta curta	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Clases teóricas
Seminarios	Aplicación de contidos de clases teóricas
Obradoiros	Formulación de escenarios
Outros	Actividades complementarias
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Investigación para resolver casos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clases teóricas para exposición dos contidos principais
Seminarios	Clases de exposición de aspectos concretos da materia.
Obradoiros	Sesións prácticas.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Sesión maxistral	Necesaria a asistencia dun mínimo do 80% das sesións na modalidade presencial	10	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE5 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE15 CE16
Seminarios	Resolución de casos	30	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG10 CG11 CG12 CG13 CE11 CE16
Obradoiros	Resolución de casos de aula	20	CE8 CE9 CE15 CE16
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Realización de traballo/	20	
Probas de resposta curta	Exame	20	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE5 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Modalidade presencial. A materia require unha presencialidade na parte teórica (mínimo 80%) para poder resolver as cuestións formuladas na aula así como para resolver o traballo da materia. Así, a nota de avaliación continua suporá o 80% da nota final. O outro 20% corresponderá á realización dun exame da parte teórica. Para que se teña en conta a nota de

avaliación continua é necesario alcanzar unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10 no exame. En caso de non superar a avaliación continua (incluído o 80% de asistencia), o alumno terá que facer un exame final que se corresponderá co 100% da nota.

Na modalidade semipresencial, o alumno terá que realizar unha aprendizaxe propia dos contidos, e a partir deles realizar as distintas actividades que se vaian propondo na materia. A avaliación e o control da aprendizaxe correspóndese coa cualificación media obtida nesas actividades, sen prexuízo de que será necesario superar un exame de control final para a súa validación.

En ambas modalidades, no caso de non superar a materia na convocatoria ordinaria, o estudante realizará un exame final en xullo.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias para o curso 2015_16 son:

Convocatoria ordinaria: 11 marzo ás 17.00h

Convocatoria extraordinaria: 8 xullo ás 16.00h

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Alén González, M. E., Calidade de servizo en establecementos termais de Galicia, Xunta de Galicia, 2007, Santiago de Compostela

Mourelle, L.; Meijide, R.; Freire, A.; Maraver, F.; Carretero, Ml., Técnicas hidrotermales y estética del bienestar., Paraninfo, 2009, Madrid

Pérez Fernández, M.R, Principios de hidroterapia y balneoterapia, McGraw-Hill, 2005, Madrid

Viegas, J.; Viegas, F., Turismo de saúde e Bem-estar no mundo, Senac, 2011, Sao Paulo

---

Recomendacións

Outros comentarios

Tanto a asistencia ás clases como aos posibles seminarios ou visitas a establecementos considéranse de carácter obrigatorio. Así como a realización dos casos prácticos de traballos colectivos e/ou individuais.

Contémplase tamén algunhas lecturas complementarias para aumentar o coñecemento sobre a materia fose da aula.

Valorarase positivamente a participación activa na clase, tanto achegas propias, como preguntas aos relatores e será de carácter obrigatorio a posta en común na clase dos traballos realizados.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Turismo de Natureza e Ecoturismo**

Materia	Turismo de Natureza e Ecoturismo			
Código	004M097V01202			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Profesorado	Araújo Vila, Noelia Blanco Cerradelo, Lidia Diéguez Castrillón, María Isabel Paul Carril, Valeria			
Correo-e	idieguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer
CG8	Inferir e valorar con espírito crítico os resultados obtidos.	- saber facer
CG11	Organizar e liderar equipos.	- saber facer
CG12	Definir as competencias e habilidades a nivel individual, grupal e organizativo.	- saber - saber facer
CG13	Promover o coñecemento e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidad, á vez que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección medioambiental.	- saber - saber facer
CE1	Aplicar instrumentos de planificación.	
CE3	Aplicar sistemas de calidade e xestión medioambiental, económica e social.	- saber - saber facer
CE13	Gestionar o territorio turístico con criterios sostenibles.	- saber - saber facer
CE15	Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do destino.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Recoñecer a importancia do patrimonio en especial do patrimonio natural, na planificación, deseño e xestión de las actividades turísticas.	CB2
Xuzgar de modo crítico conceptos clave, de materias como natureza, espazo natural, espazo protexido, ecoturismo, etc.	CB3 CB4 CB5 CG12
Discutir os tipos de turismo na natureza que a bibliografía habitualmente distingue, o ecoturismo, destacando as súas especificidades	CB1 CB5 CG12
Identificar distintas empresas que ofrecen actividades de turismo na natureza e aprender a caracterizalas desde a perspectiva da mercadotecnia tendo en conta cuestións como os prezos	CB5 CG12 CE15
Deseñar produtos de turismo na natureza especificamente de ecoturismo	CB2 CB4 CB5 CG8 CG12
Identificar os impactos que o turismo ten nos espazos naturais e no patrimonio natural e, a partir desta dedución, propor técnicas e métodos para xestionalos.	CB2 CG8 CG12 CE13 CE15
Comprender os procedementos de planificación turística dos espazos protexidos, tanto normativos (de ordenación física ou zonificación) como de xestión (coa cuestión de uso público como tema central)	CB1 CB5 CE1
Identificar técnicas e métodos para a xestión adecuada do turismo en espazos protexidos, a partir de casos prácticos, discutindo a pertinencia da eventual participación do sector privado nesa xestión.	CB1 CB2 CB4 CB5 CG8 CG11 CG12 CE3 CE13 CE15
Conseguir capacidades para traballar no medio natural e nos espazos naturais protexidos como profesionais ou técnicos/as en turismo, sobre todo nun marco colaborativo con outros/outras profesionais e no seo de organizacións ou organismos especializados	CB2 CB3 CB4 CB5 CG11 CG12 CG13 CE1 CE13 CE15

Contidos

Tema	
BLOQUE 1. A NATUREZA E O TURISMO NA NATUREZA. O TURISMO EN ESPAZOS PROTEXIDOS	1.1. Xenealoxía básica da noción de natureza. Novos turismos na natureza 1.2. Cara a unha definición de turismo na natureza. O debate turismo na natureza / turismo nos espazos naturais protexidos. O debate turismo no espazo rural / turismo no espazo natural 1.3. Tipoloxía de turismos na natureza 1.4. As peculiaridades do *ecoturismo 1.5. O turismo nos espazos naturais protexidos: gobernanza, instrumentos de planificación e mecanismos de xestión
BLOQUE 2. EMPRESAS, PRODUTOS E ACTIVIDADES DE TURISMO NA NATUREZA	2.1. Produtos e actividades de turismo na natureza. O turismo activo e o turismo de aventuras 2.2. Oferta empresarial en turismo da natureza 2.3. Mercadotecnia e comercialización do turismo da natureza.

BLOQUE 3. O TURISMO NA NATUREZA EN GALICIA

- 3.1. O medio natural galego: xeomorfoloxía, climatoloxía, hidroxeografía e bioxeografía. Potenciais turísticos asociados
- 3.2. O estado do medio ambiente. Os impactos ambientais do turismo nos ámbitos máis fráxiles da xeografía galega
- 3.3. Os espazos protexidos na Galicia. Principais categorías de protección a escala galega, española, europea e internacional
- 3.4. A posta en valor turístico dos espazos protexidos galegos

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	25	13	38
Traballos de aula	5	0	5
Estudo de casos/análises de situacións	5	5	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	1	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	101	101

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Docencia teórico-práctica na aula. Impartirase en galego ou castelán, a petición do alumnado.
Traballos de aula	Traballos adaptados á teoría.
Estudo de casos/análises de situacións	Estudos de caso en función da teoría impartida.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Estudo de casos/análises de situación: o alumno poderá concertar tutoría individualizada co coordinador da materia para preguntar dúbidas sobre o caso práctico a realizar, vinculado coa teoría desenvolvida na materia
Seminarios	Os alumnos poderán discutir entre eles e preguntar dúbidas ao coordinador sobre os casos prácticos a realizar.
Traballos de aula	Nas propias aulas os alumnos debaterán e resolverán cuestións sobre a teoría que se está impartindo na propia clase.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Será necesario realizar un exame de control na data fixada para iso no mes de xaneiro (de carácter obrigatorio). Para superar a materia é de carácter obrigatorio entregar os 3 bloques de actividades, así como realizar o exame, obtendo un mínimo de 4 en cada unha das partes e unha nota media igual ou superior a 5.	10	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG8 CE1 CE3 CE13 CE15

Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno deberá entregar tres bloques de actividades ao longo do cuadrimestre a través da plataforma faitic, menú EXERCICIOS (no cartafol correspondente).	90	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG8 CG11 CG12 CG13 CE1 CE3 CE13 CE15
---	--	----	--

Outros comentarios e avaliación de Xullo

En caso de non superar a materia na primeira convocatoria (marzo) o alumno deberá de entregar de novo as actividades non entregadas ou non superadas na convocatoria de xullo (data límite de entrega o mesmo día do exame, vía FAITIC, no cartafol correspondente). Igualmente deberá repetir o exame na data fixada en xullo en caso de non superar ou non presentarse ao exame de marzo.

Data de exame da primeira convocatoria a indicada no calendario do oficial de exames do master.

Data de exame da segunda convocatoria a indicada no calendario oficial de exames do master.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

PAÜL, V.; ARAÚJO, N. e FRAIZ, J.A., Manual de turismo na natureza e a súa aplicación en Galicia, 2011

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas Externas**

Materia	Prácticas Externas			
Código	004M097V01203			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Fraiz Brea, José Antonio			
Profesorado	Fraiz Brea, José Antonio			
Correo-e	jafraiz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Contextualización das prácticas: descrición da institución/empresa. Perfís profesionais vinculados coa dirección e planificación do turismo. As prácticas externas como instrumento de desenvolvemento dos profesionais no sector turístico.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber facer
CG1	Analizar e relacionar a dimensión e o carácter dinámico do Turismo e o seu incidencia na Xestión e Dirección.	- saber facer
CG2	Predecir os potenciais turísticos dun territorio.	- saber facer
CG3	Utilizar métodos de xestión empresarial que conduzan á innovación e desenvolvemento do negocio.	- saber facer
CG4	Definir prioridades na consecución de obxectivos.	- saber facer
CG5	Hipotetizar as novas situacións.	- saber facer
CG6	Aconsellar estratexias e resolver problemas.	- saber facer
CG7	Planear nun contexto de responsabilidade social.	- saber facer
CG8	Inferir e valorar con espírito crítico os resultados obtidos.	- saber facer
CG9	Aplicar as técnicas de promoción e de marketing de servizos.	- saber - saber facer
CG10	Negociar: chegar a acordos.	- saber facer
CG11	Organizar e liderar equipos.	- saber facer
CG12	Definir as competencias e habilidades a nivel individual, grupal e organizativo.	- saber - saber facer
CG13	Promover o coñecemento e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidad, á vez que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección medioambiental.	- saber facer
CE1	Aplicar instrumentos de planificación.	- saber facer

CE2	Analizar críticamente a información económico-patrimonial das organizacións turísticas.	- saber facer
CE3	Aplicar sistemas de calidade e xestión medioambiental, económica e social.	- saber facer
CE4	Explicar o marco legal que regula as actividades turísticas.	- saber - saber facer
CE5	Diferenciar a importancia das redes nas que a organización atópase inmersa e usalas para situarse fronte a outras organizacións.	- saber facer
CE6	Describir as áreas de xestión da administración pública turística.	- saber facer
CE7	Listar as competencias e funcións das diferentes áreas de xestión.	- saber - saber facer
CE8	Definir as novas tendencias na creación de produtos turísticos.	- saber facer
CE9	Describir as políticas públicas que afectan ao destino.	- saber facer
CE10	Citar as técnicas de dirección empresarial.	- saber - saber facer
CE11	Definir as tendencias e a dinámica do os mercados turísticos.	- saber facer
CE12	Dirixir, organizar e gestionar medioambientalmente os distintos tipos de entidades turísticas, así como dos seus diferentes departamentos (financeiro, comercial, persoal, ...).	- saber facer
CE13	Gestionar o territorio turístico con criterios sostenibles.	- saber facer
CE15	Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do destino.	- saber facer
CE16	Deseñar produtos e priorizar proxectos turísticos.	- saber facer
CE17	Explicar o destino turístico como sistema.	- saber - saber facer
CE18	Valorar sistemas de control da evolución da actividade turística.	- saber facer
CE19	Aplicar técnicas de recolleita e análise de datos.	- saber facer
CE20	Relacionar axentes implicados no desenvolvemento do produto turístico.	- saber facer
CE21	Construír a imaxe da organización.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

Pór en práctica todos os coñecementos adquiridos ao longo do máster, ao que se engade capacidade resolutiva, iniciativa, traballo en equipo e todas as competencias indicadas nas diferentes materias.

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG4
CG5
CG6
CG7
CG8
CG9
CG10
CG11
CG12
CG13
CE1
CE2
CE3
CE4
CE5
CE6
CE7
CE8
CE9
CE10
CE11
CE12
CE13
CE15
CE16
CE17
CE18
CE19
CE20
CE21

Contidos

Tema	
SEMINARIO INTRODUCTORIO Á MATERIA	- Análise da situación actual do sector turístico. - Pautas e recomendacións para a realización das prácticas externas.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas externas	0	210	210
Seminarios	5	0	5
Informes/memorias de prácticas	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas externas	Realización de prácticas nunha empresa do sector turístico.
Seminarios	Seminario introductorio: recomendacións para a realización das prácticas externas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Orientacións para a realización das prácticas externas.
Prácticas externas	Realización das prácticas en empresas ou institucións do sector turístico.

Probos	Descrición
Informes/memorias de prácticas	Resumo das actividades realizadas nas prácticas.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Informes/memorias de prácticas	O alumno realizará un informe no que explicará as tarefas e funcións levadas a cabo durante as prácticas. A empresa cubrirá un impreso de valoración do alumno.	100	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CE15 CE16 CE17 CE18 CE19 CE20 CE21

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo Fin de Máster**

Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	004M097V01204			
Titulación	Máster Universitario en Dirección e Planificación do Turismo Interior e de Saúde			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Fraiz Brea, José Antonio			
Profesorado	Fraiz Brea, José Antonio			
Correo-e	jafraiz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	-Planificación, deseño e desenvolvemento dun proxecto de dirección e planificación turística. -Elaboración dunha memoria do proxecto de empresa/institución.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber facer
CG1	Analizar e relacionar a dimensión e o carácter dinámico do Turismo e o seu incidencia na Xestión e Dirección.	- saber facer
CG2	Predecir os potenciais turísticos dun territorio.	- saber facer
CG3	Utilizar métodos de xestión empresarial que conduzan á innovación e desenvolvemento do negocio.	- saber facer
CG4	Definir prioridades na consecución de obxectivos.	- saber - saber facer
CG5	Hipotetizar as novas situacións.	- saber facer
CG6	Aconsellar estratexias e resolver problemas.	- saber facer
CG7	Planear nun contexto de responsabilidade social.	- saber facer
CG8	Inferir e valorar con espírito crítico os resultados obtidos.	- saber facer
CG9	Aplicar as técnicas de promoción e de marketing de servizos.	- saber facer
CG10	Negociar: chegar a acordos.	- saber facer
CG11	Organizar e liderar equipos.	- saber facer
CG12	Definir as competencias e habilidades a nivel individual, grupal e organizativo.	- saber facer
CG13	Promover o coñecemento e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidad, á vez que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección medioambiental.	- saber facer
CE1	Aplicar instrumentos de planificación.	- saber facer
CE2	Analizar críticamente a información económico-patrimonial das organizacións turísticas.	- saber facer
CE3	Aplicar sistemas de calidade e xestión medioambiental, económica e social.	- saber facer

CE4	Explicar o marco legal que regula as actividades turísticas.	- saber facer
CE5	Diferenciar a importancia das redes nas que a organización atópase inmersa e usalas para situarse fronte a outras organizacións.	- saber facer
CE6	Describir as áreas de xestión da administración pública turística.	
CE7	Listar as competencias e funcións das diferentes áreas de xestión.	- saber facer
CE8	Definir as novas tendencias na creación de produtos turísticos.	- saber - saber facer
CE9	Describir as políticas públicas que afectan ao destino.	- saber facer
CE10	Citar as técnicas de dirección empresarial.	- saber facer
CE11	Definir as tendencias e a dinámica do os mercados turísticos.	- saber - saber facer
CE15	Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do destino.	- saber facer
CE16	Deseñar produtos e priorizar proxectos turísticos.	- saber facer
CE18	Valorar sistemas de control da evolución da actividade turística.	- saber facer
CE19	Aplicar técnicas de recolleita e análise de datos.	- saber facer
CE21	Construír a imaxe da organización.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
-Integrar os coñecementos asimilados sobre as diversas disciplinas impartidas durante todo o máster universitario nun único traballo.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG13 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE15 CE16 CE18 CE19 CE21

-Facilitar o desenvolvemento das habilidades críticas, analíticas e creativas do alumno ao adaptar solucións e métodos estudados teoricamente a problemas reais.

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG4
CG5
CG6
CG7
CG8
CG9
CG10
CG11
CG13
CE1
CE2
CE3
CE4
CE5
CE6
CE7
CE8
CE9
CE10
CE11
CE15
CE16
CE18
CE19
CE21

-Proporcionar ao alumno unha oportunidade de observar as responsabilidades dos directivos e a complexidade na administración do sector turístico, xa que estarán inmersos nunha realidade empresarial que lles exporá dúbidas e retos.

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG4
CG5
CG6
CG7
CG8
CG9
CG10
CG11
CG12
CG13
CE1
CE2
CE3
CE4
CE5
CE6
CE7
CE8
CE9
CE10
CE11
CE15
CE16
CE18
CE19
CE21

Contidos

Tema

COMO ELABORAR UN TRABAJO FIN DE MÁSTER - Pautas e directrices para a elaboración dun traballo fin de máster.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	5	0	5
Traballos e proxectos	0	144	144
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Seminario de pautas e recomendacións para realizar un traballo fin de máster.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Orientacións de como elaborar o TFM.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	*Tutorización individual do TFM por parte do titor.
Outras	Avaliación do TFM polo Tribunal.

Avaliación

Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas
------------	--------------------------------------

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG4
CG5
CG6
CG7
CG8
CG9
CG10
CG11
CG13
CE1
CE2
CE3
CE4
CE5
CE6
CE7
CE8
CE9
CE10
CE11
CE15
CE16
CE18
CE19
CE21

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG4
CG5
CG6
CG7
CG8
CG9
CG10
CG11
CG12
CG13
CE1
CE2
CE3
CE4
CE5
CE6
CE7
CE8
CE9
CE10
CE11
CE15
CE16
CE18
CE19
CE21

Outros comentarios e avaliación de Xullo

As datas de defensa das convocatorias ordinaria e extraordinaria serán as oficiais do calendario académico do Máster.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bell, J., Cómo hacer tu primer trabajo de investigación, 1, Gedisa, 2002, Barcelona

---

Bibliografía Complementaria

Recomendacións
